

Bruselj, 30. oktober 2023
(OR. en)

14921/23

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0385(NLE)

AELE 39
EEE 36
N 92
ISL 50
FL 30
MI 929
ENV 1220
AVIATION 206

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 678 final
Zadeva:	Predlog - SKLEP SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru EGP glede spremembe Priloge XX (Okolje) k Sporazumu EGP (ETS za letalstvo)

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 678 final.

Priloga: COM(2023) 678 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.10.2023
COM(2023) 678 final

2023/0385 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru EGP glede
spremembe Priloge XX (Okolje) k Sporazumu EGP**

(ETS za letalstvo)

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o stališču, ki naj se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru EGP v zvezi s predvidenim sprejetjem sklepa Skupnega odbora o spremembi Priloge XX (Okolje) k Sporazumu EGP

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Sporazum EGP

Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru (v nadaljnjem besedilu: Sporazum EGP) državljantom in gospodarskim subjektom v EGP zagotavlja enake pravice in obveznosti na notranjem trgu. Določa vključitev zakonodaje EU, ki zajema štiri temeljne svobode, v vseh 30 državah EGP, ki ga sestavljajo države članice EU, Norveška, Islandija in Lihtenštajn. Poleg tega Sporazum EGP zajema sodelovanje na drugih pomembnih področjih, kot so raziskave in razvoj, izobraževanje, socialna politika, okolje, varstvo potrošnikov, turizem in kultura, ki se skupaj imenujejo „spremljevalne in horizontalne politike“. Sporazum EGP je začel veljati 1. januarja 1994. Unija je skupaj s svojimi državami članicami pogodbenica Sporazuma EGP.

2.2. Skupni odbor EGP

Za upravljanje Sporazuma EGP je odgovoren Skupni odbor EGP. To je forum za izmenjavo mnenj, povezanih z delovanjem Sporazuma EGP. Njegove odločitve se sprejemajo soglasno in so za pogodbenice zavezujoče. Za usklajevanje zadev EGP je na strani EU odgovoren Generalni sekretariat Evropske komisije.

2.3. Predvideni akt Skupnega odbora EGP

Skupni odbor EGP naj bi sprejel sklep Skupnega odbora EGP (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt) o spremembi Priloge XX (Okolje) k Sporazumu EGP.

Namen predvidenega akta je v Sporazum EGP vključiti Direktivo (EU) 2023/958 v zvezi s prispevkom letalstva k cilju Unije glede zmanjšanja emisij v celotnem gospodarstvu in ustreznem izvajanju globalnega tržnega ukrepa (ETS za letalstvo)¹ skupaj s Sklepom (EU) 2023/136 v zvezi z obveščanjem o poravnavi v okviru globalnega tržnega ukrepa za operatorje zrakoplovov s sedežem v Uniji².

Predvideni akt bo postal zavezujoč za pogodbenice v skladu s členoma 103 in 104 Sporazuma EGP.

¹ Direktiva (EU) 2023/958 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o spremembi Direktive 2003/87/ES v zvezi s prispevkom letalstva k cilju Unije glede zmanjšanja emisij v celotnem gospodarstvu in ustreznem izvajanju globalnega tržnega ukrepa (UL L 130, 16.5.2023, str. 115).

² Sklep (EU) 2023/136 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. januarja 2023 o spremembi Direktive 2003/87/ES v zvezi z obveščanjem o poravnavi v okviru globalnega tržnega ukrepa za operatorje zrakoplovov s sedežem v Uniji (UL L 19, 20.1.2023, str. 1).

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Komisija predloži priloženi osnutek sklepa Skupnega odbora EGP Svetu v sprejetje kot stališče Unije. Ko bo stališče sprejeto, bi ga bilo treba v najkrajšem možnem času predstaviti v Skupnem odboru EGP.

Priloženi osnutek sklepa Skupnega odbora EGP določa, da se pravice odštejejo od števila pravic, ki bi jih Islandija sicer prodala na dražbi, da bi se navedene pravice v letih 2025 in 2026 pogojno dodelile le operatorjem zrakoplovov za lete z vzletom z aerodroma na Islandiji in pristankom na aerodromu v EGP, Švici ali Združenem kraljestvu, ali za lete z vzletom z aerodroma v EGP in pristankom na Islandiji. Pri vsaki taki pogojni dodelitvi se zagotovi dosledno upoštevanje načela enake obravnave letalskih prevoznikov na isti progi in skladnost z njim ter upoštevanje ciljev, načel in drugih določb Sporazuma EGP.

Vse dodatne pravice se operatorjem zrakoplovov dodelijo, v kolikor pospešeno sprejemajo ukrepe za doseganje podnebne nevtralnosti.

V poročilu, ki ga bo Komisija sprejela leta 2026, bi bilo treba oceniti tudi letalsko povezljivost Islandije, pri tem pa upoštevati tudi konkurenčnost, selitev virov CO₂, vplive na okolje in podnebje ter prilagoditve iz tega osnutka sklepa. Rezultate ocene bi bilo treba po potrebi upoštevati pri prihodnji reviziji Direktive 2003/87/ES po obdobju 2024–2026.

Ta prilagoditev presega zgolj tehnične prilagoditve v smislu Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94³. Stališče Unije zato določi Svet.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“⁴.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Skupni odbor EGP je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer s Sporazumom EGP. Akt, ki naj bi ga Skupni odbor EGP sprejel, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt bo zavezujoč v mednarodnem pravu v skladu s členoma 103 in 104 Sporazuma EGP.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma. Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU v povezavi s členom 1(3) Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94.

³ Uredba Sveta (ES) št. 2894/94 z dne 28. novembra 1994 o pravilih za izvajanje Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (UL L 305, 30.11.1994, str. 6).

⁴ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep na podlagi člena 218(9) PDEU v povezavi s členom 1(3) Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94 je odvisna predvsem od materialne pravne podlage pravnega akta EU, ki ga je treba vključiti v Sporazum EGP.

Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Ker se s sklepom Skupnega odbora v Sporazum EGP vključuje Direktiva (EU) 2023/958 skupaj s Sklepom (EU) 2023/136, je primerno, da ta sklep Sveta temelji na isti materialni pravni podlagi kot akta, ki se vključujeta. Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 192(1) PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 192(1) PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU in členom 1(3) Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo z aktom Skupnega odbora EGP spremenjena Priloga XX (Okolje) k Sporazumu EGP, ga je po sprejetju primerno objaviti v *Uradnem listu Evropske unije*.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru EGP glede spremembe Priloge XX (Okolje) k Sporazumu EGP

(ETS za letalstvo)

(Besedilo velja za EGP)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94 z dne 28. novembra 1994 o pravilih za izvajanje Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru⁵ in zlasti člena 1(3) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru⁶ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum EGP) je začel veljati 1. januarja 1994.
- (2) Na podlagi člena 98 Sporazuma EGP se lahko Skupni odbor EGP med drugim odloči spremeniti Prilogo XX (Okolje) k Sporazumu EGP.
- (3) Direktivo (EU) 2023/958 Evropskega parlamenta in Sveta⁷ in Sklep (EU) 2023/136 Evropskega parlamenta in Sveta⁸ bi bilo treba vključiti v Sporazum EGP.
- (4) Prilogo XX (Okolje) k Sporazumu EGP bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (5) Stališče Unije v Skupnem odboru EGP bi moralo zato temeljiti na priloženem osnutku sklepa –

⁵ UL L 305, 30.11.1994, str. 6.

⁶ UL L 1, 3.1.1994, str. 3.

⁷ Direktiva (EU) 2023/958 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o spremembi Direktive 2003/87/ES v zvezi s prispevkom letalstva k cilju Unije glede zmanjšanja emisij v celotnem gospodarstvu in ustreznem izvajanju globalnega tržnega ukrepa (UL L 130, 16.5.2023, str. 115).

⁸ Sklep (EU) 2023/136 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. januarja 2023 o spremembi Direktive 2003/87/ES v zvezi z obveščanjem o poravnavi v okviru globalnega tržnega ukrepa za operatorje zrakoplovov s sedežem v Uniji (UL L 19, 20.1.2023, str. 1).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru EGP glede predlagane spremembe Priloge XX (Okolje) k Sporazumu EGP, temelji na osnutku sklepa Skupnega odbora EGP, priloženega k temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*